

Analiza dosežkov poskusnega preverjanja znanja v 3. razredu iz madžarščine

Državni izpitni center

Državni izpitni center
2023

Analiza dosežkov poskusnega preverjanja znanja
v 3. razredu iz madžarščine

Avtorica: *Mária Pisnjak*

Izdal: *Državni izpitni center*

Računalniški prelom: *Peter Škrlj*

KAZALO

Analiza dosežkov poskusnega preverjanja znanja v 3. razredu iz madžarščine	4
Izhodišča in zasnova preizkusa znanja	4
Osnovni podatki o poskusnem preverjanju znanja iz madžarščine v 3. razredu	4
Dosežki po spolu	5
Analiza dosežkov po postavkah v specifikacijski tabeli	6
Sklepne ugotovitve	8

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Osnovni statistični podatki	4
Preglednica 2: Sestava preizkusa po taksonomskih ravneh	6
Preglednica 3: Specifikacijska tabela, madžarščina, 3. razred	7

KAZALO SLIK

Slika 1: Primerjava dosežkov po spolu pri madžarščini v 3. razredu	5
--	---

Analiza dosežkov poskusnega preverjanja znanja v 3. razredu iz madžarščine

Izhodišča in zasnova preizkusa znanja

Strokovna podlaga za pripravo preizkusa za poskusno preverjanje znanja iz madžarščine v 3. razredu je posodobljen učni načrt za madžarščino kot materinščino, ki je bil potrjen leta 2008 na 114. seji Strokovnega sveta RS za splošno izobraževanje, z njegovimi vsebinskimi in redakcijskimi popravki pa se je strokovni svet seznanil na 140. seji, 17. 2. 2011.

Osnovni podatki o poskusnem preverjanju znanja iz madžarščine v 3. razredu

V šolskem letu 2022/23 se je poskusno preverjanje znanja iz madžarščine na dvojezičnih osnovnih šolah v Prekmurju izvajalo tretjič. Potekalo je 27. marca 2023, udeležilo se ga je 14 učencev¹ iz treh dvojezičnih osnovnih šol. Sodelovanje je bilo prostovoljno, čas reševanja preizkusa je bil 45 minut.

Osnovni statistični podatki so prikazani v spodnji preglednici:

Preglednica 1: Osnovni statistični podatki

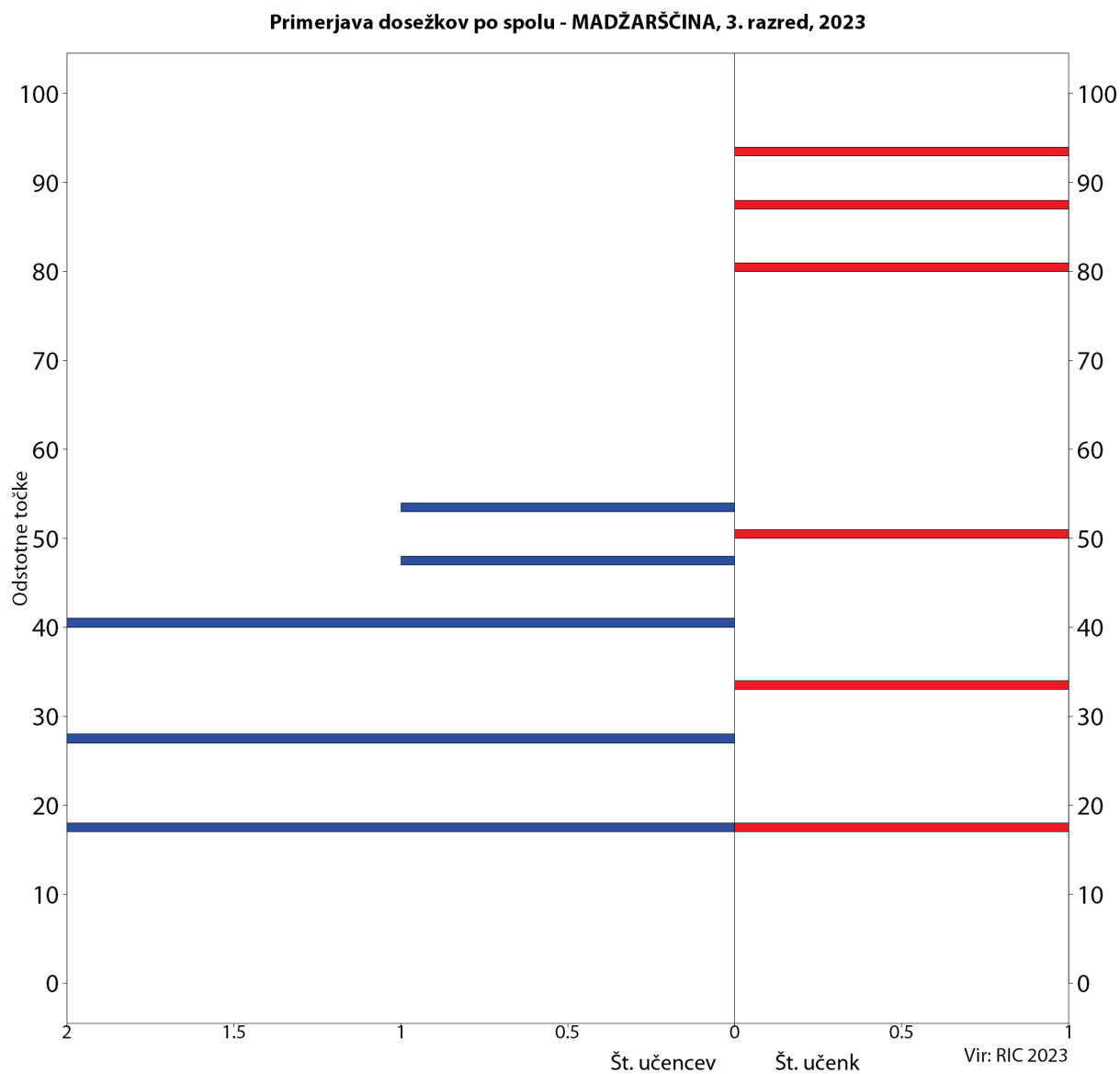
Število učencev	14
Število postavk v preizkusu	20
Možne točke	30
Povprečno število točk	13,43
Povprečno število točk v odstotkih	44,76
Standardni odklon	25,81
Indeks težavnosti	0,45
Indeks zanesljivosti	0,88

Povprečni dosežek je bil 44,76 odstotne točke, indeks težavnosti preizkusa je 0,45. Maksimalnega števila točk ni dosegel noben učenec, prav tako noben učenec ni dosegel 0 točk. Najuspešnejši učenec je dosegel 28 točk, kar pomeni 93,33-% uspešnost. Najmanj uspešen učenec je dosegel 5 točk, kar pomeni 16,66-% uspešnost. Manj kot 50 % možnih točk je doseglo 9 učencev, kar pomeni 64,29 % vseh sodelujočih. Več kot 90 % možnih točk je dosegel 1 učenec, kar pomeni 7,14 % sodelujočih. Preizkus ima enako visok indeks zanesljivosti (0,88), kot je bil na poskusnem preverjanju v letih 2022 in 2021, kar pomeni, da je ustrezno meril zmožnosti in znanja učencev. Tri postavke imajo nezadovoljiv indeks diskriminativnosti (< 0,20), tri primerne (okoli 30 %), štirinajst postavk pa zelo dobrega (> 0,40; tudi do 0,80). Indeks diskriminativnosti obeh delov je 0,79. Sklenemo lahko, da ima preizkus dobre merske karakteristike.

¹ Izraz učenec uporabljamo tako za učence kot učenke.

Dosežki po spolu

Slika 1: Primerjava dosežkov po spolu pri madžarščini v 3. razredu

Primerjava dosežkov po spolu zaradi majhnosti populacije ni smiselna, kaže pa, da so rezultat nad 80 % dosegle le deklice in da so dečki razen enega, ki je dosegel 53 %, vsi dosegli manj kot polovico možnih točk.

Analiza dosežkov po postavkah v specifikacijski tabeli

Gradivo za poskusno preverjanje znanja iz madžarščine smo v okviru PK za madžarščino pripravile konzulentke za 3. razred in predsednica PK.

Pri pripravi preizkusa za leto 2023 smo ohranile strukturo preizkusa (2 dela) in skupno število točk (30) iz zadnjih dveh let. V primerjavi s preizkusi v prejšnjih letih so naloge izbirnega tipa namesto štirih vsebovale le tri možne odgovore, za kar smo se sestavljavke odločile zato, ker je pri tej starostni stopnji, predvsem pri preverjanju bralnega razumevanja, včasih zelo težko formulirati štiri enakovredne možne odgovore tako, da nobeden ni že na prvi pogled napačen oziroma zunaj konteksta.

V prvem delu preizkusa je bilo deset nalog, ki so se navezovale na umetnostno besedilo in so za skupaj 15 točk preverjale temeljno književno znanje in bralno razumevanje ter zmožnost vodene tvorbe krajšega besedila. V drugem delu preizkusa je bilo devet nalog, ki so se navezovale na neumetnostno besedilo in so za skupaj 15 točk preverjale bralno razumevanje, temeljna jezikovna znanja ter pomenoslovno in pravopisno zmožnost.

V preizkusu so bili zastopani naslednji tipi nalog: naloga izbirnega tipa, naloga alternativnega tipa, naloga dopolnjevanja, naloga kratkega odgovora, naloga podčrtovanja, naloga razvrščanja, naloga polodprtega tipa, naloga odprtega tipa (tvorjenje besedila).

Sestavo preizkusa glede na taksonomske ravni prikazuje Preglednica 2.

Preglednica 2: Sestava preizkusa po taksonomskih ravneh

Raven zahtevanega znanja	Delež v preizkusu
1. Znanje in poznavanje	30 %
2. Razumevanje in uporaba	45 %
3. Reševanje novih problemov, interpretacija in vrednotenje	25 %

Specifikacijska tabela (Preglednica 3) prikazuje opis, taksonomsko raven in indeks težavnosti posameznih nalog. Indeks težavnosti posameznih postavk preizkusa se giblje v razponu med 0,14 in 0,93.

Preglednica 3: Specifikacijska tabela, madžarščina, 3. razred

Naloga	Število točk	Opis naloge	Taks. raven	IT
I. del				
1.	1	Naloga izbirnega tipa. Preverja zmožnost ugotavljanja vira besedila.	1.	0,71
2.	1	Naloga kratkega odgovora. Preverja temeljno literarnovedno znanje ob danem besedilu (ime avtorja).	1.	0,71
3.	1	Naloga izbirnega tipa. Preverja razumevanje naslova besedila.	2.	0,71
4.	1	Naloga izbirnega tipa. Preverja razumevanje delov prebranega umetnostnega besedila (pravilnost trditev).	1.	0,93
5.	1	Naloga kratkega odgovora. Preverja razumevanje besedila (kako se oglašajo živali v besedilu).	1.	0,93
6.	1	Naloga polodprtega tipa. Preverja razumevanje in razčlenjevanje besedila.	3.	0,36
7.	2	Naloga polodprtega tipa. Preverja razumevanje in razčlenjevanje delov besedila.	3.	0,14
8.	2	Naloga razvrščanja. Preverja razumevanje besedila (vrstni red dogodkov).	2.	0,32
9.	1	Naloga izbirnega tipa. Preverja zmožnost sklepanja.	2.	0,43
10. (vsebina)	3	Naloga odprtega tipa, ki preverja zmožnost tvorjenja krajšega besedila (drugačen konec pravljice) po danih navodilih. Kriteriji: vsebina (z obsegom) in pravopis.	3.	0,29
10. (pravopis)	1		2.	0,21
II. del				
1.	1	Naloga izbirnega tipa. Preverja zmožnost ugotavljanja vrste besedila.	1.	0,29
2.	2	Naloga kratkega odgovora. Preverja razumevanje neumetnostnega besedila (kraj in čas dogodka).	1.	0,57
3.	1	Naloga podčrtovanja in polodprtega tipa. Preverja razumevanje podatka v besedilu in njegovo uporabo v drugem kontekstu z utemeljitvijo.	3.	0,36
4.	2	Naloga dopolnjevanja. Preverja razumevanje neumetnostnega besedila.	2.	0,25
5.	2	Naloga alternativnega tipa. Preverja razumevanje neumetnostnega besedila (pravilnost trditev).	1.	0,36
6.	1	Naloga podčrtovanja. Preverja pomensko razčlemba (iskanje sopomenke).	2.	0,43
7.	3	Naloga dopolnjevanja. Preverja pravopisno zmožnost (<i>j</i> ali <i>ly</i> ; kratki in dolgi samoglasniki).	2.	0,52
8.	2	Naloga podčrtovanja. Preverja pravopisno zmožnost (deljenje besed).	2.	0,64
9.	1	Naloga polodprtega tipa. Kompleksno preverja pravopisno znanje in zmožnosti (tvorba povedi z ustrezno izbrano besedo; zapis povedi – velika začetnica in končno ločilo).	2.	0,36

Izhodiščno besedilo I. dela preizkusa je bila umetna pravljica pisatelja Miklósa Mészölya z naslovom *Miért nem tudnak beszélni a halak?* (Zakaj ne znajo ribe govoriti?). Najbolje rešeni nalogi v tem delu sta bili 4. in 5. naloga (IT obeh 0,93), ki sta preprostejši nalogi bralnega razumevanja. Učenci so bili najmanj uspešni pri 7. nalogi (IT = 0,14), ki je prav tako preverjala bralno razumevanje, vendar na višji taksonomski ravni, saj je spraševala o neugodnih posledicah obnašanja rib. Predvidevamo, da so imeli učenci težave z razumevanjem navodila (*Kakšni neugodni posledici je pri ribah imelo to, da so bile zelo glasne?*) in bi nalogo reševali uspešneje, če bi bilo navodilo napisano preprosteje, npr. *Kaj se je zgodilo z ribami, ker so bile zelo glasne?*.

Izhodiščno besedilo v II. delu je bilo prekinjeno besedilo, in sicer je šlo za plakat za otroško ribiško tekmovanje. Razpon IT pri nalogah v tem delu se giblje med 0,25 in 0,64, torej nobena naloga ne izstopa kot zelo slabo ali zelo dobro rešena. Učenci so bili najuspešnejši pri 8. nalogi (IT = 0,64), ki je preverjala deljenje besed tako, da so izbirali med dvema možnostma. Najslabše rešena naloga v tem delu je bila 4. naloga (IT = 0,25), ki je naloga bralnega razumevanja, zahtevala pa je dopolnjevanje povedi o tekmovanju.

Sklepne ugotovitve

Rezultati tretjega poskusnega preverjanja znanja iz madžarščine v 3. razredu dvojezične osnovne šole so občutno slabši od rezultatov v prejšnjih letih, ko so bili malo nad 70 %, četudi smo ohranili iste tipe nalog in ista področja preverjanja. Učenci so – razen preprostejših nalog bralnega razumevanja književnega besedila – na vseh področjih pokazali bistveno slabše znanje kot učenci v prejšnjih letih, pri čemer zelo izstopa tvorba besedila, kjer so bili manj uspešni tako pri vsebini kot pri pravopisu. V I. delu preizkusa so imeli ob tvorbi besedila težave tudi z reševanjem nalog polodprtega tipa, ki so zahtevale preprosto utemeljevanje ali povzemanje. Iz rezultatov reševanja nalog v II. delu preizkusa sklepamo, da učenci niso dovolj vešč v sprejemanju prekinjenih besedil, kot je npr. plakat. Vsem naštetim pomanjkljivostim bo treba pri pouku v prvem vzgojno-izobraževalnem obdobju nameniti več pozornosti.

Po mnenju učiteljev je bil obseg preizkusa glede na čas reševanja ustrezen, naloge pa so skladne s cilji in standardi UN, tako da rezultati preverjanja odsevajo dejansko znanje preverjenih učencev. Slabši rezultat se razlaga tudi kot posledica pouka na daljavo, predvsem v 1. razredu. Madžarska abeceda ima namreč 40 črk, prav tako zahtevno je tudi pravopisno znanje, zato je učenje branja in pisanja na daljavo tako za učitelje kot učence pomenilo velik izziv in težko nalogo. V drugem vzgojno-izobraževalnem obdobju bodo morali učitelji več pozornosti nameniti kompenziranju manjkajočega znanja in slabše razvitih zmožnosti, saj jih bodo učenci le tako lahko nadgradili.

Navodila za vrednotenje smo moderirali le v manjši meri.

1. SZ. MELLÉKLET

1. SZÖVEG

Miért nem tudnak beszélni a halak?

Valamikor, a régebbnél is régebbi időben, minden állat tudott beszélni. Még a halak is. A macska nyávogott, a kutya ugatott, az oroszlán bőgött, az elefánt trombitált, a majmok makogtak, a madarak énekeltek, a méhek dönögtek, a tücskök ciripeltek... S körülöttünk az egész világ versenyt zengett velük – az erdők zúgtak, a levelek suttogtak, a vizek csobogtak, a szelek süvöltöttek. Akárcsak ma.

Csakhogy akkor még a halak is részt vettek a nagy muzsikában. S méghozzá nem is akárhogyan! Mivel a víz alatt laktak, olyan átható, erős hangja volt valamennyinek, hogy a patakok, folyók, tavak, tengerek mélyéről is meg lehessen érteni a szavukat. Csak hát – ez lett a vesztük. Ez az átható, erős hang. Nem tudtak betelni vele. Olyan ordítózást, veszekedést csaptak folyton, hogy még a vizek csobogását, a hullámok dübörgését is elnyomta az üvöltözésük. De ez még semmi! Az örökös kiabálástól egyre nagyobb, egyre csúfabb lett a szájuk – s a végén már senki se állt velük szóba. Ez ugyan elkeserítette őket, de csak annál makacsabbak lettek.

S egy nap elhatározták, hogy összeülnek tanácskozni. Tanácskoztak reggel, tanácskoztak délben – s még estére se jutottak semmire.

Leszállt az éjszaka, feljöttek a csillagok – de a halak még mindig ébren voltak. Elfelejtettek lefeküdni. S fölöttük ott ragyogott az arannyal teleszórt égbolt! Akkor láttak először csillagokat, s mindjárt meg is irigyelték őket.

– Milyen gyönyörű ruhájuk van! – zúgolódtak. – S rajtunk egy csepp arany, egy csepp ezüst sincs!

Az éjszaka tündére éppen ott úszott el a vizek felett, és meghallotta a halak zúgolódását. Nagyon megharagudott.

„Hát jó – gondolta –, legyen úgy, ahogy akarjátok!” És így szólt a halakhoz:

– Kaptok ti is csillogó ruhát, aranyat, ezüstöt, a szivárvány minden színét – ha cserébe odaadjátok a hangotokat! S a halak beleegyeztek.

Azóta ragyog-villog úgy a halak pikkelye, de némán kell viselniük ezt a gyönyörű ruhát. S mikor az egész világ hangosan örül, hogy él, az ő hangjuk hiányzik a nagy muzsikából.

Mészöly Miklós

(Szöveg forrása: Szövegről szövegre 2. Olvasás munkatankönyv. II. kötet. Bartha Jánosné, Szalay Mária, Fukkné Fukász Enikő. Oktatási Hivatal. 2021)

2. SZ. MELLÉKLET

2. SZÖVEG

Gyermeknap Horgászverseny

2018. május 27-én /vasárnap/
az Abonyi Horgászegyesület tavain

7-14 éves gyermekek részére
két csoportban
„A” 7-10 éves • „B” 11-14 éves

Program:

9⁰⁰ - 9³⁰ ..... Gyülekezés, helysorsolás, helyfoglalás

10⁰⁰ - 12⁰⁰ ..... Verseny

12⁰⁰ ..... Eredményhirdetés

Nevezési díj nincs, részt vehetnek azok,
akik rendelkeznek horgászengedéllyel.

Minden résztvevő emléklapot és egy csekély ajándékot fog kapni.

A versenyre előzetes regisztráció szükséges
az alábbi e-mail címen:
klb@pr.hu

(Kép forrása: <http://www.abonyhorgasz.hu>.)

I. RÉSZ

A feladatok a *Miért nem tudnak beszélni a halak?* című szövegre vonatkoznak. Figyelmesen olvasd el az 1. mellékletben található szöveget, és oldd meg a feladatokat!

1. Hol jelent meg a szöveg? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

- A az interneten
- B egy munkatankönyvben
- C egy újságban

☐	1
--------------------------	---

2. Ki a szöveg szerzője? Írd a nevét a vonalra!

_____

☐	1
--------------------------	---

3. Mire utal a szöveg címe? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

- A a mese helyszínére
- B a mese idejére
- C a mese szereplőire

☐	1
--------------------------	---

4. Melyik állítás igaz a mese első bekezdése értelmében? Karikázd be a betűjelét!

A Régen minden állat tudott beszélni.

B Régen minden állat tudott úszni.

C Régen minden állat tudott énekelni.

	1
--	---

5. Írd ki az első bekezdésből, hogyan szólaltak meg az alábbi állatok!

az elefánt _____

a majom _____

az oroszlán _____

	1
--	---

6. Miért volt a halaknak erős hangjuk? Válaszolj a második bekezdés alapján!

_____

_____

	1
--	---

7. Mi lett a következménye annak, hogy a halak hangosak voltak? Két dolgot írf a másodík bekezdés alapján!

	2
--	---

8. Számozással (1-től 5-ig) állítsd sorrendbe a halak tanácskozását követő eseményeket!

_____ Az éjszaka tündére nekik is csillogó ruhát ígért a hangjukért.

_____ A halak éjszaka meglátták a csillagokat az égbolton.

_____ A halak elfogadták a tündér ajánlatát.

_____ Azonnal megirigyelték őket a csillogó ruhájukért.

_____ Azóta ragyog a pikkelyük, de már nem tudnak beszélni.

	2
--	---

9. Miért vesztették el a halak a hangjukat? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

A Mert nagyravágyók voltak.

B Mert szerények voltak.

C Mert eszesek voltak.

	1
--	---

10. Változtasd meg a mese végét! Fejezd be a történetet négy mondatban úgy, hogy a halak nem fogadták el a tündér ajánlatát! Ügyelj a helyesíráásra!

	4
--	---

II. RÉSZ

**A feladatok a 2. számú mellékletben levő szövegre vonatkoznak.
Figyelmesen olvasd el a szöveget, és oldd meg a feladatokat!**

1. Mi a szöveg? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

- A képeslap
- B tartalomjegyzék
- C plakát

☐	1
--------------------------	---

2. Írd a vonalakra a kért adatokat!

A program helyszíne: _____

_____

A program dátuma: _____

☐	2
--------------------------	---

3. Képzeld el, hogy idén is megrendezik ezt a versenyt! Húzd alá, te melyik csoportban indulhatnál rajta! Írd a vonalra, miért abban!

»A« csoport

»B« csoport

_____

	1
--	---

4. Pótold a hiányzó szavakat a szöveg segítségével!

A verseny 10 órakor kezdődött, és _____ órán át tartott.

Az _____ délben került sor.

	2
--	---

5. Igazak vagy hamisak az alábbi állítások? Karikázd be az IGAZ-t vagy a HAMIS-t!

A versenyen csak horgászengedéllyel lehetett részt venni.

IGAZ

HAMIS

A versenyre nem kellett előzetesen bejelentkezni.

IGAZ

HAMIS

	2
--	---

6. A szövegben szerepel a csekély szó. Húzd alá a felsorolt szavak közt a rokon értelmű párját!

drága

kicsi

könnyű

nagy

szép

	1
--	---

7. Pótold a rövid vagy hosszú magánhangzót, illetve a j vagy ly betűt az alábbi mondatokban!

A halak a tiszta v ___ zben érzik jól magukat.

A fo ___ ón egy nagy haj ___ úszik.

	3
--	---

8. Húzd alá mindkét sorban a helyesen elválasztott szót!

hat – tyú

haty – tyú

a – kik

ak – ik

	2
--	---

LAPOZZI!

9. Írj egy mondatot az alábbi szópár aláhúzott tagjával! Ügyelj a helyesírásra!

hal – hall

	1
--	---

ÖSSZPONTSZÁM:

	30
--	----